

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2815
Karar No : 2004/2387

Davacılar : 1- A. Muhtar Tanrıöver
2- Kaya Turgut
3- Erman Atasoy
4- M. Faik Somer
5- Faruk Yöneyman

Vekili : Av.Osman Hakan Öncel, Akaretler S.Seba Cad. No:67,
Beşiktaş/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Bilkent Plaza, B-3 Blok, Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Ayperi Samantır, Av.Eren Gönen(aynı adreste)

Davanın Özeti : Dava,İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası

Yönetim Kurulunca alınan 9.12.1997 günlü, 102 sayılı kararın,4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği halde süresi içinde Kurul'a bildirilmediği nedeniyle adı geçen sendikaya verilen idari para cezasının %10'u olan 310.000.000.-lira idari para cezasının, yönetim kurulu kararının alındığı tarihte Yönetim Kurulunda görevli olan üyelere ayrı ayrı verilmesine ilişkin 18.6.1998 tarih ve 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu Kararının davacılarla ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

Savunmanın Özeti : İlaç ve Kimya İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulunca alınmış olan 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık oluşturan 19.12.1997 günlü, 102 sayılı kararın, 4054 sayılı Yasanın 10. maddesi birinci fıkrasında yer alan hüküm uyarınca alındığı bir ay içinde Kurula bildirilmesi gerekirken, yaklaşık üç aylık bir gecikme ile 17.4.1998 tarihinde bildirildiği, (bireysel muafiyet talebinde bulunduğu) 19.12.1997 günlü, 102 sayılı Yönetim Kurulu kararına ilişkin olarak yerinde yapılan incelemeler sırasında, İEİS, TİSD, YİSD Yönetim Kurulu Başkanı veya yardımcıları tarafından imza edilmiş "Protokol" başlıklı rekabeti sınırlayıcı başka bir teşebbüs birliği kararının bulunduğu anlaşıldığı, soruşturmanın bu iki işlem ile ilgili olarak sürdürüldüğü, ancak "Protokol" başlıklı kararın hangi tarihte bildirilmesi gerektiğinin saptanamadığı, bu nedenle Kanunun 16/c maddesi uyarınca idari para cezası verilip verilmeyeceği devam eden soruşturma sırasında ortaya çıkacağı, yine bu karar ile ilgili para cezasını öngören bir karar olmadığından sözkonusu teşebbüs birliklerinin yönetim kurulu üyeleri için şahsen para cezası verilmediği, konuya ilişkin ön araştırma raporunda; 1996 yılı satışlarına göre İEİS'nin çatısı altında toplanan mal sağlayıcılarının ilaç pazarındaki payının %90 olduğu, birlikte hareket etmeleri halinde hakim durum oluşturdukları, eşdeğeri olmayan ve yerli üreticiler tarafından kopyalanan ilaç üretimi ile uğraşan üreticilerin özellikle ecza depolarına uyguladıkları satış koşullarında kıyasıya rekabet yaşadıkları, muadili (eşdeğeri) olmayan ilaçlarda ecza depolarına uygulanan koşullarda esneklik bulunmadığı, bu ilaçları

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2815
Karar No : 2004/2387

üreten yerli ve yabancı sağlayıcıların düşük iskonto-mal fazlası verdikleri, vadeleri kısa tuttıkları, ecza depolarının ellerinden iskonto, mal fazlası, vade gibi finansman araçları alınmasının ecza depolarının hareket alanını daralttığı, eczanelere uygulanan satış koşullarının kötüleştiğinin tespiti üzerine idari para cezalarının verildiği, Yönetim Kurulu Kararında muhalefet oyunun bulunmamasının cezanın üst sınırdan belirlenmesine dayanak olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

D.Tetkik Hakimi : Birgül Kurt

Düşüncesi : Dava; İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası Yönetim Kurulunca alınan 9.12.1997 günlü, 102 sayılı kararın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği halde süresi içinde Kurul'a bildirilmediği nedeniyle adı geçen sendikaya verilen idari para cezasının %10'u olan 310.000.000.-lira idari para cezasının, yönetim kurulu kararının alındığı tarihte Yönetim Kurulunda görevli olan üyelere ayrı ayrı verilmesine ilişkin 18.6.1998 tarih ve 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu Kararının davacılara ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

18.6.1998 tarihli ve 7/533-87 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacı Sendikaya verilen idari para cezasına ilişkin kısmı Dairemizin 25.9.2002 günlü,E:2814,K:2002/3262 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Davacılara idari para cezası verilmesine sebep olan İEİS'e verilen idari para cezasının yargı kararı ile iptal edilmesi karşısında, 18.6.1998 günlü, 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacılara idari para cezası verilmesine ilişkin kısmının dayanaksız kaldığı açıktır.

Açıklanan nedenle 18.6.1998 tarih ve 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu Kararının davacılara ilişkin kısmının iptali gerekeceği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Nevzat Özgür

Düşüncesi : Dava, davacıların, yönetim kurulu üyesi oldukları sendikanın 4054 sayılı Yasanın 4.maddesine aykırı bulunan kararı yasal süre içinde Rekabet Kuruluna bildirmedikleri gerekçesiyle davacılara anılan Yasanın 16.maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca sendika tüzel kişiliği adına kesilen cezanın % 10'u oranında para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu kararının iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16. maddesinin (c) bendinde 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların süresi içerisinde bildirilmemesinin para cezasını gerektirdiği belirtilmiş, 4. maddesinde ise belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2815
Karar No : 2004/2387

aykırı ve yasak olduğuna değinildikten sonra, bu hallerin özellikle neler olduğu altı bent halinde sayılmıştır. 10. maddesinde de 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Kurula bildirileceği hükmüne yer verilmiştir. Bu Yasa hükümlerinden anlaşılacağı üzere 16. madde gereğince cezalandırılan husus, herhangi bir anlaşma, uyumlu eylem veya kararın Kurula bildirilmemesi olmayıp, rekabeti sınırlayıcı nitelikte olan anlaşma, uyumlu eylem veya kararların Kurula bildirilmemesidir.

Bu itibarla maddede belirtilen yaptırımın uygulanabilmesi için Rekabet Kuruluna bildirilmeyen anlaşma, uyumlu eylem veya kararın rekabeti sınırlayıcı nitelikte olduğunun 4054 sayılı Yasada öngörülen idari usuller uygulanmak suretiyle saptanması gerektiği açıktır.

4054 sayılı Yasanın Rekabet Kurulunun inceleme, araştırma ve karar verme usullerini düzenleyen dördüncü kısmında yer alan 41. maddesi hükmüne göre önaraştırma raporu üzerine Kurul soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vermek zorundadır.

Buna göre ileri sürülen iddialar ciddi ve gösterilen deliller yeterli bulunduğu takdirde soruşturma yapılması yolunda karar alınarak ve Yasanın 43, 44, 45,46 ve 47. maddelerinde öngörülen usul izlenerek hakkında soruşturma yürütülenin savunması alındıktan sonra nihai kararın verilmesi gerekmektedir. Bu usule uyulmadan Kurulca 4054 sayılı Kanun'un yasakladığı bir fiilin saptanması ve dolayısıyla ilgililere ceza verilmesi mümkün değildir.

Bakılan davaya konu olayda ise davacıların yönetim kurulunda görev aldıkları sendika tarafından alınan ve rekabeti sınırlayıcı nitelikte olan kararın 4054 sayılı Yasa uyarınca Rekabet Kuruluna bildirilmesi gereken nitelikte bir karar olmasına karşın bu yükümlülüğün süresi içinde yerine getirilmemesinden dolayı 16.madde uyarınca yaptırım uygulanması gerektiğinden bahisle sadece önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve belgelere dayanılarak ve 4054 sayılı Yasanın dördüncü kısmında düzenlenen idari usule uyulmadan, başka bir anlatımla soruşturma açılmadan ve Yasanın 40 ila 48.maddelerinde belirtilen usul kuralları yerine getirilmeden idari para cezası verildiği anlaşıldığından, açıkça usule aykırı olarak tesis edilen dava konusu idari işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Belirtilen nedenlerle dava konusu işlemin iptalinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince duruşma için önceden belirlenen 9.3.2004 tarihinde davacı tarafın gelmediği, davalı Rekabet Kurumunu temsilen Av. Eren Gönen'in geldiği, Danıştay Savcısının hazır olduğu görülerek açık duruşmaya başlandı. Usulüne uygun söz verilip dinlenildikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenip gereği görüşüldü:

Dava; 18.6.1998 günlü, 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu Kararının, davacılara idari

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2815
Karar No : 2004/2387

para cezası verilmesine ilişkin kısmının; benzer durumlarda teşebbüs birlikleri Yönetim Kurulu üyelerine idari para cezası verilmediği, cezanın en üst sınırının uygulanmasının kasıtlı davranıldığı sonucunu doğurduğu, ticari itibarlarının zarar gördüğü ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Yönetim Kurulu ile Ecza Depoları Derneği ve Tüm Eczacılar Üretim, Temin, Dağıtım Yönetim Kurulu tarafından Ecza Depoları Derneği ve Tüm Eczacılar Üretim, Temin, Dağıtım Kooperatifleri Birliği (TEKB)'ne gönderilen ve 1.1.1998 tarihinde uygulamaya konulan protokolün, 4054 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında rekabeti engelleyici, bozucu ya da sınırlayıcı nitelikte bir teşebbüs birliği kararı olduğu yolunda yapılan şikayet başvurusu üzerine, düzenlenen 30.3.1998 tarih ve DI/1/MÖ-98/5 sayılı İlk İnceleme Raporunda, rekabet kurallarına aykırı hükümler içerdiği anlaşılan sözkonusu protokolün uygulama sonuçlarının tespit edilerek değerlendirilmesinin, ancak ilgili piyasaya yönelik yapılacak bir inceleme ile mümkün olabileceği ifade edilmiş ve sonuç olarak protokolün 4054 sayılı Kanun'a aykırı hükümler taşıması nedeniyle, önaraştırma açılmasına ihtiyaç duyulduğu belirtilmiş, bu öneri, Rekabet Kurulu'nun 1.4.1998 tarihli toplantısında görüşülerek 4054 sayılı Kanun'un 40/1 maddesi uyarınca ön araştırma yapılmasına karar verilmesi üzerine düzenlenen ön araştırma raporunda yer verilen açıklamalar ve değerlendirmeler ışığında yapılan görüşmeler sonucunda; Rekabet Kurulu'nun 18.6.1998 tarih ve 70/533-87 sayılı kararıyla; İlaç ve Kimya İşverenleri Sendikası (İEİS) Yönetim Kurulu'nun 19.12.1997 tarihinde almış olduğu teşebbüs birliği kararının ve aynı ilgili ürün pazarında İEİS, Türkiye İlaç Sanayi Derneği (TİSD) ve Yerli İlaç Sanayicileri Derneği (YİSD) tarafından imza altına alınan teşebbüs birlikleri kararının (Protokol), 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi uyarınca rekabete aykırı bulunduğu ve ayrıca, birlikte hakim durumda bulunan İEİS, TİSD ve YİSD teşebbüs birliklerinin, sözkonusu kararı uygulamaları, aynı zamanda bu hakim durumu kötüye kullandıkları, dolayısıyla aynı Yasanın 6'ncı maddesinde yer alan hükmü ihlal ettikleri anlaşıldığı nedeniyle İEİS, TİSD ve YİSD teşebbüs birlikleri hakkında 4054 sayılı Yasanın 41 inci maddesi uyarınca soruşturma açılmasına oybirliği ile (İEİS) Sendika Yönetim Kurulu tarafından 19.12.1997 tarihinde alınan kararın, 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan hüküm gereğince, anılan kararın söz konusu maddede öngörülen süre içinde bildirilmemesinden dolayı, aynı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca, teşebbüs birliği niteliğindeki Sendikaya 3.100.000.000.TL. bu Sendikanın Yönetim Kurulu üyesi olan davacıların her birine, 4054 sayılı Yasanın 16. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan tüzel kişiliği olan teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin birinci fıkrasında belirtilen para cezalarına çarptırılmaları halinde, bu tüzel kişiliğin yönetim kurulu organlarında yer alan; gerçek kişilere de verilen cezanın yüzde onuna kadar

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2815
Karar No : 2004/2387

ayrıca para cezası uygulanacağı hükmü uyarınca 310.000.000.- TL. idari para cezası verilmesine oyçokluğuyla karar verilmiştir.

Sendika tüzel kişiliğince açılan dava sonucu; Rekabet Kurulu'nca ilaç sektöründe bulunduğu ileri sürülen rekabet ihlalinin ortaya çıkarılabilmesi; 4054 sayılı Yasada öngörülen idari usul kurallarının uygulanarak soruşturma sonunda verilecek nihai kararla mümkün bulunduğu, ön araştırma sonunda verilen 18.6.1998 tarihli ve 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu Kararının, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılması kararı olduğundan, davacı Sendika Yönetim Kurulunun 19.12.1997 tarihli kararının, Yasanın aradığı anlamda henüz rekabet ihlaline neden olan bir anlaşma (karar) olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmadığı dolayısıyla, bu aşamada 4054 sayılı Kanun'un 16/c maddesindeki idari para cezasının uygulanmasında hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle 18.6.1998 tarihli ve 7/533-87 sayılı Rekabet Kurulu kararının , Sendikaya verilen idari para cezasına ilişkin kısmı, Dairemizin 25.9.2002 günlü, E:2001/2814, K:2002/3262 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Bu durumda; davacılara idari para cezası verilmesine sebep olan İEİS'na verilen idari para cezasının, yargı kararı ile iptal edilmesi karşısında, 18.6.1998 günlü, 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacılara idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu kısmının da dayanaksız kaldığı açıktır.

Açıklanan nedenlerle,18.6.1998 günlü, 70/533-87 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacılara idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu kısmının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 20.150.000 lira yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir olunan 700.000.000.lira vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacılara verilmesine, 9.3.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Zafer	Ali	Ahmet	Orhun	Suna
KANTARCIOĞLU	ÖZTÜRK	BAŞPINAR	YET	TÜRKOĞLU

Yargılama Giderleri :

Toplam Harç : 2.750.000.TL.

Posta Gideri :17.400.000.TL:

Toplam :20.150.000.TL

S/S 1.6.2004

